

Kennisproducten over inclusie van mensen met een beperking

Nieuwsbrief met aanwinsten | augustus 2025

Deze Nieuwsbrief bevat informatie over de aanwinsten van www.inclusievooriedereen.nl, de website waarop kennisproducten over inclusie van mensen met een beperking worden verzameld en ontsloten.

Regulier onderwijs geeft betere resultaten dan speciaal onderwijs

Het Verwey-Jonker Instituut deed onderzoek naar de effecten van langdurig speciaal onderwijs op leerlingen en hun leven, zowel op sociaal vlak als op het gebied van leerprestaties en welzijn. Het onderzoek laat zien dat leerlingen die regulier onderwijs volgen met ondersteuning vanuit speciaal onderwijs instellingen, gemiddeld betere uitkomsten behalen op het gebied van schoolprestaties en betere doorstroomperspectieven hebben dan leerlingen die speciaal onderwijs volgen op de leslocatie van een instelling voor speciaal onderwijs. Sociale factoren, met name de relaties met leeftijdsgenoten, lijken daarentegen beter te zijn in het speciaal onderwijs. Het is daarom belangrijk om extra aandacht te blijven houden voor sociale factoren onder leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in het reguliere onderwijs.

Verwey-Jonker Instituut (2025). *De effecten van het langdurig volgen van speciaal onderwijs op leerlingen en hun leven. Eindrapportage.* Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

[Download deze publicatie](#)

VWS maakt een werkagenda voor het VN-verdrag

Op 11 juli 2025 heeft staatssecretaris Nicki Pouw-Verweij (Langdurige en Maatschappelijke Zorg) de werkagenda VN-verdrag Handicap 1 2025-2030 aangeboden aan de Tweede Kamer. Met deze werkagenda, aldus VWS, zet het kabinet concrete vervolgstappen richting een volledig toegankelijk en inclusief Nederland in 2040. De werkagenda vormt een aanscherping van het bestaande beleid en brengt dit in lijn met het VN-verdrag Handicap. De eerdere aanbevelingen van het VN-comité, dat zeer kritisch was over de inhoud van de nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag, zijn meegenomen bij het opstellen van deze werkagenda.

VWS, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2025). *Werkagenda VN-verdrag Handicap I 2025-2030.* Den Haag: Ministerie VWS.

VWS, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2025). *Werkagenda VN-verdrag Handicap I 2025-2030. Aanbiedingsbrief Tweede Kamer.* Den Haag: Ministerie VWS.

[Download de Werkagenda](#)
[Download de Aanbiedingsbrief](#)

Ministerie maakt actieplan voor toegankelijk stemmen

Voor meer dan twee miljoen Nederlanders is zelfstandig stemmen tijdens verkiezingen niet vanzelfsprekend. Sommige mensen hebben een lichamelijke beperking (zoals iemand in een rolstoel of iemand die blind is). Maar ook voor

anderen kan stemmen lastig zijn, zoals mensen die moeite hebben met lezen, mensen met een (licht) verstandelijke beperking of mensen met dementie. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties maakte een actieplan met als doel dat mensen met een beperking en mensen met lage basisvaardigheden in Nederland zo zelfstandig mogelijk moeten kunnen stemmen. Achtereenvolgens worden plannen gepresenteerd over toegankelijke informatie over de verkiezingen, toegankelijke stemlokalen, toegankelijk stemmen en toegankelijke informatie en bijeenkomsten van politieke partijen.

BZK, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2025). *Toegankelijk stemmen. Actieplan*. Den Haag: Ministerie BZK.

[Download deze publicatie](#)

Pamflet voor de Gemeenteraadsverkiezingen in 2026

Gemeenten spelen een cruciale rol bij het realiseren van een inclusieve samenleving. Van de toegankelijkheid van de openbare ruimte en publieke gebouwen tot het lokale participatiebeleid, van jeugdhulp tot het betrekken van ervaringsdeskundigen. De verkiezingen van maart 2026 lijken nog ver weg, maar de voorbereidingen zijn in volle gang. Politieke partijen schrijven nu hun lokale verkiezingsprogramma's. Daarin kan het verschil gemaakt worden voor de mensen met een beperking in Nederland voor wie meedoen op dit moment niet vanzelfsprekend is.

De VGN schreef een pamflet met input voor de lokale programmacommissies. Het pamflet bevat suggesties over uiteenlopende onderwerpen, waaronder Zorgzame buurten, Bestaanszekerheid & werk, Maatschappelijke ondersteuning en Openbare ruimte & vervoer.

VGN, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (2025). *Iedereen doet mee! Een inclusieve en toegankelijke gemeente. Pamflet Verkiezingen Gemeenteraad 2026*. Utrecht: VGN.

[Download dit pamflet](#)

rijksuniversiteit
 groningen

Samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs

Sinds 2018 wordt door de Rijksuniversiteit Groningen onderzoek gedaan naar experimenten met de samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs. De experimenten worden gevolgd, er worden op diverse momenten interviews afgenomen met verschillende actoren: bestuur, directie, gedragsdeskundigen, interne begeleiders en zorgcoördinatoren.

In deze tussenrapportage beschrijven de onderzoekers de ontwikkeling van 15 experimenten die in 2021 zijn gestart. Het onderzoek maakt gebruik van de drie dimensies van de Index voor Inclusie: inclusief beleid, inclusieve cultuur en inclusieve praktijk. Welke ontwikkelingen doen zich voor binnen deze drie dimensies? En welke bevorderende en/of belemmerende factoren beïnvloeden het integratieproces binnen deze dimensies?

Eerder verscheen over dit onderzoek ook een artikel in *Kind en Adolescent*.

RUG, Rijksuniversiteit Groningen (2025). *Op naar geïntegreerde onderwijsvoorzieningen. Tussenrapportage beleidsonderzoek van de tweede meting, tranche 2021*. Groningen: RUG.

Tenback, C. & De Boer, A. (2021). *Op weg naar geïntegreerde speciaal (basis)onderwijsklassen. Kind en Adolescent*, maart 2021, pag. 44-46.

[Download deze publicatie](#)

[Download het artikel in Kind en Adolescent](#)

Doel banenafpraak ook in 2024 niet gehaald

De Banenafpraak is een afspraak tussen het kabinet en werkgevers om extra banen te creëren voor mensen met een beperking. Het doel is om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen bij reguliere werkgevers. De afspraak houdt in dat er in 2025 in totaal 125.000 extra banen zijn gecreeerd ten opzichte van de peildatum 1 januari 2013. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geeft in een brief van 3 juli 2025 aan de Tweede Kamer een overzicht van de resultaten over 2024. In dat jaar is het doel opnieuw niet gehaald. De doelstelling voor dat jaar was 115.000 extra banen, terwijl de realisatie op 89.616 blijft steken. De achterstand is dus opgelopen naar ruim 25.000 banen.

SZW, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (2025). *Resultaten banenafpraak 2024. Brief aan de Tweede Kamer*. Den Haag: Ministerie SZW.

College voor
de Rechten
van de Mens

Van papier naar praktijk: mensenrechten in de gemeente

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor beleid dat mensen direct raakt, dus ook voor het beschermen van mensenrechten. Het College voor de Rechten van de Mens geeft tien tips om mensenrechten in het beleid van gemeenten (en in lokale verkiezingsprogramma's) te verankeren.

[Lees verder](#)

De kenmerken van inclusief gemeentelijk beleid

Met inclusief beleid zorg je ervoor dat je niet onbedoeld groepen mensen uitsluit of discrimineert. Maar hoe weet je of jouw beleid écht inclusief is? Wat zijn de kenmerken? En hoe kun je je beleid nog inclusiever maken? Onderzoeksinstituut Movisie geeft een handig overzicht van de kenmerken van inclusief beleid binnen gemeenten.

[Lees verder](#)

Inclusie bij Sail 2025 in Amsterdam

Van 21 t/m 24 augustus vond in Amsterdam SAIL 2025 plaats. Er kwamen schepen, bemanningen en bezoekers uit de hele wereld naar dit grote feest. Samen vierden ze de geschiedenis van de scheepvaart en leerden ze over elkaars cultuur. Het was een feest voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. HandicapNL - die projecten voor mensen met een beperking organiseert en ondersteunt - was dit jaar officieel partner van SAIL 2025. Dankzij deze samenwerking kon een belangrijke stap worden gezet in inclusie.

[Lees verder](#)

Terugblik op het Leven=Meedoen Festival

Op verschillende plaatsen in ons land werken organisaties en mensen samen om meedoen in de samenleving voor iedereen mogelijk te maken. Niet alleen organisaties uit de gehandicaptenzorg, maar ook bedrijven, gemeentes, etc. Tijdens het Festival *Leven=Meedoen* van de VGN, afgelopen voorjaar, kwamen deze partijen samen. Om te leren en elkaar te inspireren. Op het festival was van alles te beleven. Van inhoudelijke sessies tot muziek, van kunst tot een proeverij. Ook deelden de zestien teams uit de gehandicaptenzorg die deelnemen aan het experimenteeltraject op LAB 2020 - waarin zij aan de slag zijn gegaan met het thema 'Weg met traditionele dagbesteding' - hun ervaringen en geleerde lessen.

[Naar de terugblik op het festival](#)

Simple Switchen kan simpeler

Simple Switchen gaat over het wisselen tussen de ene en de andere vorm van werk. Zoals de stap van dagbesteding naar betaald werk. Of de stap van beschut werk naar dagbesteding. In de regio's Veenendaal, Weert, Eindhoven en Rotterdam vormen samenwerkende regionale organisaties lerende praktijken om de switches soepeler te maken.

[Lees verder](#)

Over inclusievooriedereen.nl

Op de website www.inclusievooriedereen.nl zijn kennisproducten over inclusie bijeen gebracht in vier categorieën:

- **Bibliotheek**, waarin op dit moment pdf's van 311 publicaties.
- **Instrumenten**, met handige checklists, rijtjes en bruikbare modellen voor de implementatie van inclusie; op dit moment 66 items.
- **Praktijkkennis**, met aanwijzingen voor ondersteuning en toelichtende casuïstiek; op dit moment 125 items.
- **Aanwinsten**, met een overzicht van wat er de laatste tijd op de website is toegevoegd.

Binnen Bibliotheek, Instrumenten en Praktijkkennis is er een onderverdeling in zes onderwerpen: wonen, werken, leren, vervoer, vrije tijd en ervaringsdeskundigheid.

Doelgroep van de website zijn al degenen die op enigerlei wijze met inclusie te maken hebben en daarbij kennis nodig hebben. Specifieke doelgroepen zijn: onderzoekers, beleidsmakers, zorgmanagers, professionals en docenten en trainers in het onderwijs.

Wil je vorige Nieuwsbrieven zien?

- [Nieuwsbrief 2025-6 \(juni\)](#)
- [Nieuwsbrief 2025-5 \(mei\)](#)
- [Nieuwsbrief 2025-4 \(april\)](#)
- [Nieuwsbrief 2025-3 \(maart\)](#)
- [Nieuwsbrief 2025-2 \(februari\)](#)
- [Nieuwsbrief 2025-1 \(januari\)](#)

Facebook

Twitter

Website

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u nieuwsbrief@inclusievooriedereen.nl toe aan uw adresboek.